

4. Glibal Taskforce of local abd regional government. URL: <https://habitat3.org/engagement/global-taskforce-of-local-and-regional-governments/>
5. Kihlgren Grandi L. City Diplomacy: Cities and the Global Politics of the Environment / ed.M. Acuto, E. Rapoport, J. Setyezer. Cham: Springer Nature. 2020. 180 p.
6. Kosovac A., Hartley K., Acuto M., Gunning D., Conducting City Diplomacy: A survey of International Engagement in 47 Cities. The Chicago Council on Global Affairs. 2020. 28 p.
7. Kozlowski W., Suwar K. Smart City: Definition, and Initiatives. *European Research Studies Journal. Special Issue 3*. Volume XXIV. 2021. P. 509–520.
8. Leffel B. Principles of Modern City Diplomacy and the Expanding Role of Cities. Journal of international affairs. URL: <https://jia.sipa.columbia.edu/principles-modern-city-diplomacy-and-expanding-role-cities-foreign-policy> (Last accessed 17.04.2022).
9. Metropolis strategic action plan 2021–2023: Active listening to transform our metropolitan spaces. Barcelona. 2020. 46 p.
10. Roadmap for localizing the SDGs: implementation and monitoring at subnational level. 2016. 44 p.
11. Smart city Index 2021. 113 p.
12. Smart City Index. 220 p.
13. Strategic priorities 2016–2022: Co-creating equality, peace and sustainability. UCLG. 2016. 28 p.
14. The political priorities of the European Committee of the Regions 2020–2025. Bringing Europe closer to people. Brussel. 2020. 23 p.
15. Van der Pluijm R. Melicen. J. City diplomacy the expanding role of cities in international politics. 2007. Hague: Netherlands Institute of International Relations. Clingendael Diplomacy Paper No. 10. p. 43
16. Мальський М. 3., Мацях М. М. Теорія міжнародних відносин. Київ: Знання, 2007. 461 с.
17. Новая програма развития городов. Habitat III. Кнотю 17–20 октября 2016. A/RES/71/256. Новая Программа Развития Городов. 2017. 74 ст.
18. Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН 68/239. Осуществление решений Конференции Организации Объединенных Наций по населенным пунктам (Хабитат II) и укрепление Программы Организации Объединенных Наций по населенным пунктам (ООН-Хабитат). 2014. 6 с.

Янчук Іванна

Донецький національний університет імені Василя Стуса

НЕЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ ДО США ТА КАНАДИ

Анотація. У роботі досліджено особливості, актуальність, основні причини нелегальної міграції, її вплив на імідж країн, а також визначено можливі шляхи протидії цьому явищу на прикладі міграційної політики Сполучених Штатів та Канади. Зазначена тема зараз на часі, адже незаконна міграція постає надважливою політичною проблемою, яка пов'язана з правами людини, соціальним розвитком, геополітикою та неабияк впливає на міжнародний імідж та стан справ всередині держав.

Ключові слова: нелегальна міграція, міграційна політика, нелегальний мігрант, США, Канада.

Annotation. The paper studies the features, relevance, and main causes of illegal migration, its impact on the image of countries, as well as identifies possible ways to counter this phenomenon on the example of the migration policy of the United States and Canada. This topic is relevant nowadays, because illegal migration appears as the most important political problem, which is connected with human rights, social development, geopolitics and significantly affects the international image and the state of affairs within states.

Keywords: illegal migration, migration policy, illegal migrant, USA, Canada.

Міграційні процеси завжди були тим явищем, яке впливало на зовнішні вектори в політиці одночасно багатьох держав. Нелегальна міграція та її негативні наслідки для всіх сфер життєдіяльності суспільства становлять значну загрозу національній безпеці будь-якого актора на міжнародній арені. Адже саме нелегальними мігрантами вчиняється значна частина майнових злочинів, злочинів проти життя та здоров'я громадян, у сфері незаконного обігу зброї, наркотичних засобів та психотропних речовин. Злочинні формування нелегальних мігрантів створюють практично неконтрольований ринок товарів та послуг, ухиляються від сплати податків, ведуть незаконну комерційну діяльність. Все це посилюється з початком пандемії, адже фокус уваги в політиці змістився на протидію COVID-19. Також часто спостерігається відтік коштів в економіку країн, що постачають мігрантів, дедалі більша їх кількість виявляється втягнутою у «тіньовий» сектор економіки.

Доволі цікавим і вражаючим є те, що сьогодні кожна 30-та людина у світі є мігрантом [2]. Статистика нелегальної міграції в США та Канаду вражає не менше, тому що уряди країн сподівалися, що кількість нелегалів з кожним роком буде зменшуватися, але, на жаль, – поки тільки збільшується. У грудні 2021 р. на мексикансько-американському кордоні було виявлено 178 840 неавторизованих мігрантів, що на 2 % більше, ніж у попередньому місяці [6]. І тут діє така закономірність: якщо наплив мігрантів збільшується в Сполучених Штатах, то надалі відтік спрямовується і в країну кленового листа. Отож, це наразі є досить складним викликом для урядів двох держав і означає, що потрібно впроваджувати кардинальні зміни у міграційне законодавство, яке, можливо, передбачатиме й підтримку бідних та проблемних у соціально-політичному плані країн.

Щодо причин виникнення нелегальної міграції, то тут все максимально просто, адже основними причинами є високий рівень безробіття, кримінальної злочинності у країні походження, вкрай несприятливі умови для життя, політичний занепад влади, війни, стихійні лиха, переслідування, дискримінація за певними ознаками тощо.

Наразі ситуація з нелегальним вторгненням у США та Канаду набула широкого розголосу та рекордних показників, отож, світ пильнує за тим, як уряди розв'язують цю проблему. Варто зазначити, що протидія нелегальній міграції вирішується відповідно до того, які ідеологічні переконання лідера країни та програмні положення його політичної партії втілюються у реальність. Наприклад, в США за адміністрації Д. Трампа було запроваджено будівництво великого паркану, який мав перешкоджати потоку мігрантів, проте Дж. Байден бере курс на легалізацію іммігрантів, які вже перебувають в країні, та хоче фінансово допомогти державам у вирішенні нагальних політичних, економічних, соціальних та інших проблем. Міграційна політика уряду Дж. Трюдо перегукується з гуманною та демократичною політикою Дж. Байдена. І варто зауважити, що власне потепління у двосторонніх відносинах між Канадою та США щодо боротьби з незаконною міграцією відбулося лише після обрання президентом Сполучених Штатів Джоєфа Байдена. Зокрема, лідери держав проводять зустрічі, підписують спільні документи, які дають змогу їм напружувати спільні під-

ходи для досягнення безпечного, впорядкованого середовища та гуманітарного управління міграцією.

Варто зазначити, що на початку свого президенства Байден відмінив деякі пріоритетні напрями міграційної політики Трампа щодо ситуації на кордонах. Однак за рекордної кількості нелегалів він відновив певні міграційні рішення попередника, наприклад, політику «Залишайся в Мексиці», ключовим пунктом якої є вимога до тих, хто шукає притулку, чекати в Мексиці, поки їх претензії не будуть оброблені. Загалом адміністрація Дж. Байдена, зіткнувшись з великою кількістю критики, насамперед від попереднього уряду Сполучених Штатів, намагається змінити політику, оголошує нові правила, вводить нові обмеження тощо.

Щодо країни кленового листа, то доволі цікавим є те, що у ній використовується процес легалізації іммігрантів як інструмент управління незаконною імміграцією. І це вважається відмінною рисою міграційної політики Канади щодо такої в США. На підтвердження цього канадський адвокат Пітер Едельманн зазначає: «...в Канаді існує набагато більше механізмів для унормування статусу» [5].

Отже, можна зробити висновок, що механізми протидії нелегальній міграції в Канаді та США схожі та демократичні. Обидві держави співпрацюють між собою, залучаючи ще й інші країни регіону та світу задля вирішення спільної проблеми, яка постає викликом у XXI столітті. Також варто зауважити, що проблема незаконної міграції впливає і на імідж уряду, президента, держави, адже, якщо взяти до уваги ситуацію сьогодення, коли усі ЗМІ обговорюють міграційну кризу, неспроможність урядів вирішити проблему, загострення справ на кордонах, дорікання экс-президента Трампа чинному президенту, то все це неабияк «б'є» і по репутації. Отже, зважаючи на все вищезазначене, боротьба з нелегальною міграцією повинна залишатися на порядку денному і Канади, і США, адже з огляду на інші загрози стабільності держав на міжнародній арені (пандемія, війна в Україні тощо) фокус уваги дещо знижується, і це може призвести до нової глобальної міграційної кризи.

Джерела та література

1. Президент Байден направив до Конгресу законопроект про імміграційну реформу. URL: <https://www.y-axis.com/uk/news/president-biden-sends-immigration-reform-bill-congress/>
2. About Migration. *International Organization for Migration*. URL: <https://www.iom.int/about-migration>
3. Biden's Immigration Policy 2021 | Herman Legal Group. *Herman Legal Group*. URL: <https://www.lawfirm4immigrants.com/bidens-immigration-policy-2021/#introduction>
4. Foreign-Born Population Hits Record 46.6 Million in January 2022. *CIS.org*. URL: <https://cis.org/Camarota/ForeignBorn-Population-Hits-Record-466-Million-January-2022>
5. Kaste M. Police And Illegal Immigration: What Our Neighbors Do. *NPR Cookie Consent and Choices*. URL: <https://www.npr.org/2016/12/21/505538964/police-and-illegal-immigration-what-our-neighbors-do?t=1649619069619>
6. Resendiz Julian. Migrant encounters top 2 million in calendar year 2021, on pace for repeat in 2022. URL: <https://www.borderreport.com/hot-topics/immigration/migrant-encounters-top-2-million-in-calendar-year-2021-on-pace-for-repeat-in-2022/>

7. Roadmap for a Renewed U.S.–Canada Partnership. *Prime Minister of Canada*. URL: <https://pm.gc.ca/en/news/statements/2021/02/23/roadmap-renewed-us-canada-partnership>

8. U.S. Relations With Canada – United States Department of State. *United States Department of State*. URL: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-canada/>

Правдюк Ангеліна

Донецький національний університет імені Василя Стуса

БОРОТЬБА США ТА КНР ЗА ГЛОБАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО

Анотація. У статті висвітлено одну з найважливіших дилем сучасних міжнародних відносин – протистояння КНР та США за місце глобального лідера. Стаття містить аналіз зазначених проблем, що вимагають негайного вирішення.

Запропоновані найефективніші способи вирішення визначеної дилеми, надані рекомендації щодо покращення становища США станом на 2021 р.

Ключові слова: боротьба, США, КНР, лідерство, глобальність.

Annotation. The article highlights one of the most important dilemmas of modern international relations – the confrontation between China and the United States for the position of global leader. The article contains an analysis of these problems that require immediate solution. The most effective ways to solve a certain dilemma are proposed, recommendations are given to improve the situation in the United States by 2021.

Keywords: struggle, USA, PRC, leadership, globality.

Наявна система міжнародних відносин переживає глобальну фінансову кризу та пандемію COVID-19. Питання глобального лідерства вже стало звичною частиною порядку денного міжнародного співтовариства, а процеси, зазначені вище, лише посилюють інтерес до проблеми та відкривають вікно можливостей для зміни статусу-кво. Не секрет, що після розпаду СРСР, США вважалися глобальним лідером, який був здатним впливати на світову спільноту та визначати порядок денний для багатьох країн світу.

Однак за останні 30 років США пережили якісні зміни, що позначилися на їхньому глобальному лідерстві. Невдала війна в Іраку, відсутність чіткої політики щодо дій Російської Федерації, політика Дональда Трампа «Америка понад усе», велика кількість внутрішніх проблем – усе це стало приводом для інших великих країн до зміни власного статусу і їхнім вступом у боротьбу за глобальне лідерство. Такою країною на сьогодні є КНР. Поступові, але досить ефективні економічні реформи всередині дали можливість для розширення зовнішньої політики та поширення власного впливу. Зовнішньополітична дилема для США сьогодні полягає у тому, а що ж робити зі стрімким поширенням впливу КНР на Сході, Південній Америці та Африці? Вплив КНР у зазначених регіонах характеризується як економічною співпрацею, куди можна віднести збільшення товарообігу, потужне вливання китайських інвестицій, так і політичною, але досить, прихованою, так би мовити «невидимою».

Мета: виклад найефективніших варіантів політики, що зможуть допомогти Сполученим Штатам у формуванні визначеного курсу по співпраці з КНР.

Жодна дискусія щодо проблеми глобального лідерства в наш час неможлива без урахування Китайської Народної Республіки. Стрімкий економічний розви-